

WaterForum de link naar de waterwereld

Home **Nieuws** Agenda Carriere Vacatures Bedrijvenregister Contact Zoeken

Waterjob?

Op zoek naar een nieuwe uitdaging of een nieuwe collega in de watersector? WaterJobForum toont de meest actuele watergerelateerde vacatures en CV's.

[Lees verder](#)

Interview met emeritus hoogleraar drinkwatervoorziening TU Delft Hans van Dijk:

“Privatisering van drinkwater is in Nederland totale onzin”

Emeritus hoogleraar Drinkwatervoorziening en lid van de Raad van Commissarissen van drinkwaterbedrijf Oasen prof. ir. Hans van Dijk waarschuwde al tijdens zijn afscheidsrede in 2011 voor de dreigende privatisering van de drinkwaterbedrijven. Hoe kijkt hij aan tegen de actuele ontwikkelingen? Zet eurocommissaris Michel Barnier de deur ook voor Europa en Nederland daadwerkelijk op een kier?

Tekst: Annemarie Geleijnse

In mei stemt het Europees parlement over de nieuwe richtlijn van eurocommissaris Barnier. Sommigen vrezen dat dat de deur openet tot privatisering in de watersector. U weet tijdens uw afscheidsrede in september 2011 al op het risico dat overheden in crisistijd moeilijk nee kunnen zeggen tegen het grote geld. Krijgt u gelijk?

“Ik geloof niet dat het in de watersector zo'n vaart zal lopen. De ophef lijkt mij een storm in een glas water. Het lijkt er niet op dat Barnier er concreet op uit is om tot privatisering in de watersector te komen. Hij heeft zelfs een [persbericht](#) uitgegeven waarin wordt aangegeven dat dat expliciet niet de bedoeling is. Daarbij zijn ze bij de EU ook niet gek. Er zijn veel negatieve ervaringen met privatisering van de waterleiding. Je ziet dat er een kentering plaatsheeft in het denken over privatisering van de waterbedrijven. Her en der wordt het teruggedraaid.”

Wat ziet u als slechtste voorbeeld van privatisering van de watervoorziening?

“Het bekendste voorbeeld is Bolivia, waar het een grote puinhoop is geworden en er een ware consumentenopstand is uitgebroken. Ook in Manilla is het helemaal fout gegaan. Er zijn een behoorlijk aantal landen waar men weer terugkomt van privatisering. Zelfs de Verenigde Naties en de Wereldbank brengen rapporten uit dat het allemaal tegenvalt en niet zo geweldig gaat als ze hadden gehoopt.”

Tegelijkertijd zie je landen als Portugal en Griekenland gedwongen hun waterbedrijven privatiseren. . .

“Dat zijn bijzondere gevallen. Die privatiseringen zijn afgedwongen vanuit de economische crisis en de wens vanuit de EU en het Internationale Monetair Fonds om überhaupt nog wat geld uit die landen te halen.”

Daar bent u het wel mee eens?

“Helemaal niet. Het is vanuit het standpunt van de geldverstrekkers wel te begrijpen. Maar in feite komt het verkopen van je waterleidingbedrijf toch neer op het verkopen van je tafelzilver. Uiteindelijk gaat het ten koste van je klant. Particuliere klanten in deze landen gaan straks meer betalen als gevolg van deze privatisering.”

En de kwaliteit van het water. Gaat die daarmee ook achteruit?

“Het hangt er natuurlijk vanaf hoe je het doet. Maar er zijn veel voorbeelden van privatisering waarbij de prijs hoger wordt, de kwaliteit achteruit gaat, de milieuzorg en de dienstverlening minder worden. Eigenlijk zijn er in alle opzichten veel nadelen aan privatisering. Het meest bekende voorbeeld van de kwaliteitsachteruitgang is Walkerton in Canada waar zeven mensen zijn doodgegaan door besmetting met de E.colibacterie. Dat hing ook samen met de privatisering en het feit dat men minder aandacht had voor waterkwaliteit. Ook in India en Zuid-Afrika zijn er problemen met de kwaliteit opgetreden na privatisering.”

Zijn de voorvechters van de vrije markt doof voor deze voorbeelden, willen zij ze niet zien of zien zij een andere waarheid?

“Het punt is: wat wil je zien? En welke casus haal je aan om je mening die je al hebt te benadrukken? Het zal ook best wel eens ergens gebeurd zijn dat de prijs niet omhoog ging en dat er geen problemen waren met de waterkwaliteit. Het blijft een voortdurende strijd tussen mensen die zich terecht zorgen maken over privatisering aan de ene kant en mensen die vanuit het dogma van de vrije markt spreken aan de andere kant.”

Wat is uw belangrijkste bezwaar tegen privatisering?

“Om te beginnen is het in de Nederlandse situatie totale onzin. Er is geen enkele reden toe. De waterbedrijven zijn financieel gezond, de watervoorziening is in Nederland goed geregeld. We hebben het beste water ter wereld, het is goedkoop, de waterbedrijven zorgen goed voor het milieu, de dienstverlening is goed. Dus waarom zou je daarin iets gaan veranderen?”

Ik zou denken: om veel geld te kunnen verdienen. . .

“Ja, en dat is dus precies de reden waarom je het niet moet doen. Je kijkt dan alleen naar de belangen van de aandeelhouders. De gemeenten en de provincies die aandeelhouder zijn, zouden kunnen ‘cashen’ door de waterbedrijven te verkopen. Maar dan is het gevolg dat de klanten meer gaan betalen en er minder aandacht zal zijn voor de waterkwaliteit, voor het milieu en voor de dienstverlening. En dat er problemen gaan ontstaan met corruptie, met rechtszaken, banenverlies, enzovoorts.”

Gaat het altijd fout? Of kent u ook voorbeelden van privatisering die wel goed uitpakten?

“De Fransen zelf doen het redelijk goed. De installaties zijn er eigendom van gemeenten en de exploitatie is in handen van Suez, Veolia of Saur. Op zichzelf loopt de watervoorziening in Frankrijk relatief goed. En het heeft ertoe geleid dat die drie consortia Suez, Veolia en Saur wereldspelers geworden zijn. Die hebben het spel geleerd in eigen land en zijn dat in de rest van de wereld gaan toepassen. Vanuit het oogpunt van Franse industriepolitiek hebben ze dat wel handig gedaan. Ik snap hoe het in Frankrijk werkt, maar ik zou het in Nederland niet willen.”

U bent ambassadeur van Right2Water en van Stichting Waterpas (Kenia). Hoe verhoudt privatisering zich met het recht op water?

Meld jezelf aan voor de nieuwsbrief

Waterforum Magazine

Nummer 2 / 2013

Eerdere uitgaven

Persberichten

Holland Business Pavilion op de Aquatech tijdens de International Water Week 2013 in Amsterdam

Benchmark rioleringszorg 2013 van start

Grontmij krijgt opdracht voor belangrijk waterproject in Turkije

Royal HaskoningDHV: twee sterke waterteams

Student TU Delft ook ambassadeur van Waterwonderen!

[Meer persberichten](#)

Tweets

TU Delft trekt lessen uit 1953: 'veel geleerd, er is weinig mee gedaan' <http://t.co/uqwtDihh>

Interview Prof.Ir. Hans van Dijk-TU Delft: "Privatisering van drinkwater is in Nederland totale onzin" <http://t.co/5xTaLA8F>

Ziekenhuizen gaan waterzorg onderzoeken <http://t.co/CB6cmWk2>

"Willem-Alexander heeft watersector internationaal op de kaart gezet" <http://t.co/sZ6nkIzm>

Onderzoek naar superdijken Gelderland <http://t.co/ZFEoGq3T>

► [Volg ons op twitter](#)

“Dat verhoudt zich slecht met elkaar. In Nederland speelt dat niet zo, maar in andere landen wel. Water is een publiek goed. Dat moet je niet in privé aandeelhouders stoppen.”

Dat geldt wereldwijd wat u betreft?

“Ja, en gelukkig is ook wereldwijd slechts een paar procent van de watervoorziening geprivatiseerd. Voor een groot deel gaat dat om ideologische gedreven experimenten die fout gaan en waar men weer van terugkeert.”

Of crisisgedreven dus, zoals nu in Griekenland. Verwacht u dat ze er daar ook weer op terug zullen komen?

“Wanneer ze zich dat kunnen veroorloven wel. Griekenland heeft nu geen eisen te stellen. Die moeten dit gewoon doen van de Europese Unie, dat zal dus ook wel gaan gebeuren. De burgers zullen meer gaan betalen voor hun water en misschien komen er ook andere nadelen. De Grieken doen er verstandig aan om zo gauw ze hun economie weer een beetje op orde hebben, de privatisering weer ongedaan te maken.”

Nu starten drinkwaterbedrijven zoals PWN met een particuliere BV waarin de technologie van de drinkwaterbedrijven in het buitenland kan worden verkocht. Ziet u dat als een eerste stapje naar privatisering?

“Dat is heel wat anders. Die particuliere bv's zijn altijd onderdeel van het toezicht van het waterbedrijf zelf. Ze vallen direct onder toezicht van de commissarissen en de publieke aandeelhouders. Die zien er op toe dat het bedrijf op een nette wijze de business doet en het niet alleen maar draait om dikke salarissen voor de directeur. Dat je zo in het buitenland de waterkennis vermarkt vind ik een goede zaak. We zijn trots op wat er allemaal ontwikkeld is, daar is internationaal belangstelling voor. Dat hoeft je niet gratis weg te geven.”

U bent niet tegen het ontplooiën van commerciële activiteiten naast de publieke taak?

“Nee, al denk ik dat deze bedrijven wel alert moeten zijn op de enorme risico's die je loopt op de internationale markt. Dat moet je goed afdekken. Maar op zich ben ik er voorstander van om op die manier de Holland Water BV waarover we al jaren over praten eens echt handen en voeten te geven. Buitenlandse projecten vragen om een integrale projectaanpak met mensen van verschillende disciplines en organisaties. Het zou heel goed zijn als we vanuit Nederland wat meer internationaal kunnen gaan samenwerken. Dus dat de waterbedrijven, de ingenieurbureaus en de aannemers wat meer samen dat soort projecten oppakken.”

Liever commercieel over de grens dan privatiseren binnen Nederland dus?

“Die privatisering komt er niet. Zeker niet in Nederland en ook in Europa zie ik dat niet zo een twee drie gebeuren. Al moeten we op langere termijn altijd alert blijven.”

(WaterForum Online)